

GAZETA LWOWSKA

W Piątek dnia 23. Września 1814.

Na ćwierć roku, poczynszy od 1. Października aż do ostatniego Grudnia, przyjmie się na tę Gazetę w Dzielnicy Renskich prenumerata. Nowi Prenumeratorowie zechcą ją mieć na swoich pocztach jeszcze przed końcem tego miesiąca zapisać, aby według ich liczby nakład mógł być powiększonym.

Wiadomości krajowe.

Ze Lwowa. — Dnia 19. b. m. weszły tu 2 kompanie artylerji, na zwyczajne swoje stanowisko. Artylerja mieyska, która tak, jak i reszta korpusów mieyskich, nie opuszcza żadoę sposobności dla okazania Woyskowym swoięgo szacunku i utrzymania z nimi dobrego porozumienia, wysła naprzeciw tych kompanii w paradzie z muzyką i uńczarską o pół godziny drogi za miasto, uczestowała je, i wprowadziła wraz z muzyką przybyłego tu dawniej Niemieckiego pieszeego pułku Straucha, do miasta.

Dnia 20. naddiagnął tu batalion pieszeego Węgierskiego pułku Beniowskiego.

Dnia 21. przeciągał tedy w paradzie pułk huzarów Xięcia Hessen Homburga z oddziałem Welitów. Żołnierze ci, mający dzielne konie, celowali swoią postawą, i nie znać było na nich trudów długiego pochodu.

Temi dniami przechodziły tedy znouu oddziały żołnierzy Włoskich, powracających z wojenny niewoli Rossyjskięj.

Z Wiednia d. 16. Września. — Pełnomocnicy, wyznaczeni na rozpocząć się mający Kongres, zaczynają się tu już zjeżdzać. I tak ziechali już: Hrabia Nesselrode, Rossyjski tawny Radca i Minister interesów zagranicznych; Lord Castlereagh, An-

gielski pięrszsy Sekretarz Stanu i Minister interesów zagranicznych; Rossyjski Xiążę Dolgoruki; Pięszki Sekretarz Stanu Kardynał Consalvi; Duński Pełnomocnik Hrabia Joachim Bernstorff; Wirtemberski Pełnomocny Baron Linden; Holleaderski Minister i roz Gagern; Baron Ried Kallenberg, Szambelan W. Xięcia Badeńskiego; Baron Plessen, Minister Stanu panującego Xięcia Meklenburgsko-Szweryńskiego; Hrabia Münster, Minister Stanu Xięcia Elektora Brunświcko-Lineburgskiego; Bar. Türkheim de Altorf, tawny Radca i Poseł W. Xięcia Hessen-Darmsztadzkiego; Baron Bieberstein, Minister Stanu Xięcia Nassauskiego; Pan Gries, Syndyk miasta Hamburga; Pan Schmidt, Senator miasta Bremy.

Wielka liczba osób, należących do Ciasta dyplomatycznego, i innych Obcych, zjeżdza codziennie do Wiednia.

WW. Xiężniczki Rossyjskie, Xiężne Oldenburgska i Wajmarska, przyjechały już do Pragi, i spodziewane są niezadługo w Wiedniu.

Dnia 11. i 13. b. m. przyiechali także do Wiednia Deputowani Lombardy i Austryackiej, dla złożenia hołdu N. Cesarzowi.

Jeden z Obywateli Styryjskich, nie chcący byż wymienionym, powodowany czystą miłością Ojczyzny i wiernością ku Monarsze, ofiarował w obligacyach Stanów Styryjskich

od których idzie prowizya po 2 i 1/2 od sta, 8000 ZR. na założenie trwałego funduszu dla zasłużonych wojskowych Inwalidów, będących w inwalidzkim domu Pettauskim.

Wiadomości zagraniczne.

Francya.

W czasie festynu, który miasto Paryż wyprawilo d. 29. Sierpnia dla Króla, przedstawiono Królowi, Xiążętom i Xiężnie d'Angoulême 12 jednakowo ubranych żon Urzędników municypalnych, które potem orszak rzeczony Xiężny na festynie składały. — Prefekt Departamentu Sekwany, Pan Chabrol, przedstawił Monarsze Deputacje wszystkich Władz Ddpartamentu. Podczas stołu bawił się Król ciągle z Prefektem, który stał za krzesłem dla służenia J. K. Mości. — W przyległej sali był nakryty stół dla 60 Wł. Urzędników, Ministrów i Ciągła dyplomatycznego. Gdy się po stole kawy napito, miała Pani Chabrol na czele żon Urzędników municypalnych, przeznaczonych do służenia Xiężnie d'Angoulême, mowę do téż Xiężny, na którą ona z rozczuleniem odpowiedziała. — Pierwszy kontradas na balu tancyli synowie Urzędników municypalnych z znayznakomitszemi Damami dworskimi. Gdy Król się oddał, rzekł do Prefekta: „Nigdzie tak pięknego, osobliwie za tak rozczulającego serce moje festynu nie widziałem. Ten dzień, w którym tyle dowodów przychylności odebrałem, policzę między nayszczęśliwsze dni życia moiego.“ Podobnym sposobem wynurzyła się także Familia Królewska. — Po północy dano powtórny wieczerek na 1000 osób i tańczone aż do świtu.

Dnia 31. Sierpnia dał Król prywatną audyencyę Jenerałowi i Porucznikowi Hrabie-mu Miollis, byłemu Gubernatorowi Krajów Rzymskich.

Względem urzadzenia straży policyynęy Paryżkiéy, wydał Król d. 14. Sierpnia obszerny Wyrok.

Pisma publiczne wyjęty z dziennika Angielskiego *Star list*, który pewien Anglik, odprawiający podróż we Francyi, pisze do jednego z Przyjaciół swoich w Londynie. Pisze ón, iż za ledwie uwierzyć można, aby po tém wszystkiém, co Francya, ucierpiła, i po powrocie prawego i cyncowskiego Rządu, znayucwali się przywiązani do Na-

poleona ludzie; iednakże tak jest w rzeczy saméy. W Normandyi i w Pas de Calais, gdzie lud tak był przychylnym Królowi Ludwikowi XVIII., obstaia teraz do Napoleonem; nawet w Rouen, które przez wojnę tak wiele ucierpiało, boleia nad upadkiem Napoleona. Obrażona dumą jest prawdziwém źródłem tego uczucia; Francuzi szaleia na pomyslenie o tém, że są zwyciężonymi. Spodziewać się iednak należy, że łagodny Rząd Ludwika, ułagodzi i pojedna tych źle myślących ludzi, których jest nań wielka liczba, i że oni sami cieszyć się będą nakoniec z nastąponéy zmianą rzeczy we Francyi.

Wyspa Elba.

Gazeta powszechna umieściła list z Toskanii, pisany d. 16. Sierpnia, który zawiera następujące doniesienia z Elby: „Postępowanie i zamiary Napoleona na skalistém wyspie jego, zdaią się być pokrytemi pełną tajemnicą zasłoną. Uwazaią to szczególniéy po Napoleonie, że stara się u zbliżających się do niego Anglików pozyskać opinię, usprawiedliwić w ich oczach swoje zdrożności i błędy, i wystawić im podwcale innym względem konieczność byłego systematu swojego Rządu. Uczy ón się pilnie po Angielsku i po Niemiecku, i ma już dosyć dobrze mówić temi językami. Spia ón, jak zawsze, bardzo mało; wyjeżdza codziennie, bez względu na pogodę, bardzo rano, i ogląda potem postępy w budowlach swoich; kazał bowiem rozszerzyć bardzo toż różnicysze mieszkanie swoje, i stawiać ieszcze różne znakomite budynki. Potém bywa na Mszy, a resztę czasu przedpołudniowego przepędza na czytaniu i pisanu, i pali tytuł z długich lulek Tureckich. Gdy go się raz ktoś zapytał: jak prędko wyydzie przyrzeczoną historya życia jego? miał odpowiedzieć: „Rola moja ieszcze nie skończona; w tém miejscu wypoczynku, nowe zbieram siły.“ W nie iednym dniu jest bardzo dobrego humoru, popularnym i żartobliwym; lecz są i takie dni, gdzie z nim nikt wytrzymać nie może. Po obiedzie wyjeżdza często na spacer z córką Prezesa Vandini, bardzo ukształconą Panną, z którą się zdaie rad bawić. Czasem zatrudnia się rybołowstwem, a skoro podowczas jaki okręt płynący strzeża, kaze natychmiast wołać do siebie Kapitana, i wypytuje się go. Co niedziela są w pałacu pokoie, na które zgromadza się

mały Dwór i mała liczba znakomitych Mieszkańców wyspy. Teraz nie jest Napoleon tak szczerobliwym, jak w pierwszym czasie po przybyciu swoim do Porto-Ferrari; gdzie dawniejsi szafował Napoleondorami, daje teraz tylko Franki. Głoszą, że w Liworonie aresztowano kilka osób, które dla wojska jego nowozaciężnych werbować chciały. Madame Letycya, Matka Napoleona, popłynęła niedawno z dosyć licznym orszakiem i w towarzystwie jednego Officera Angielskiego z Liworono na Elbę, gdzie się kilka miesięcy zabawić myśli. Gubernator Liworński, chociaż go dawniejsi Napoleon złożył być z urzędu i źle się z nim obchodził, oddał ię wizytę."

S a x o n i a .

W Gazecie bezstronnego Korrespondenta Hamburgskiego, czytamy następujący artykuł:

Przeciwko sposobowi myślenia i politycznemu postępowaniu Króla Saskiego już nie jeden pisarz wydał biały i niedorzeczny wyrok, którym pocztowi i dobrze świadomi Sasi w milczeniu pogardzać mogli, gdyż takowe wyroki znajdują dostateczną odpowiedź w sprawiedliwym i błogosławionym panowaniu Króla, w miłości i przywiązaniu Poddanych jego ku niemu, tudzież w szacunku Obcych dla niego. Lecz umieszczone w Merkurym Reńskim artykuł ma tak widoczną cechę czarniejsi złośliwości i bezwspędny potęp, iż go milczeniem pokryć nie można.

Artykuł ten brzmi jak następuje: „Za powód do oddalenia Króla Saskiego z Kraiów jego podaia następujący, z odwołaniem się do ludzi godnych wiary, i dobrze świadomych ówczesowych układów. Gdy Król ten wyjechał do Czech, oświadczył Dworowi Wiedeńskiemu, że się do niego przyłączy, i że umyślił trzymać z nim we wszystkich środkach przezeń przedsięwziętych. Wystasno więc Jenerała Langenau dla rozpoczęcia układów. Austria przyjęła go dobrze. Odkryła Królowi, co przedsięwzięć chciała, i jak rozpoczęć miano wojnę przeciw Napoleonowi, gdyby podanych warunków nie przyjął. Gdy potem Król w szlachetnym zamiarze wsparcia obecnością swoją zagrożonego Kraiu i Ludu swego z Pragi do Drezną powrócił, Napoleon wytisnął na nim tajemnicę tych układów, a w nagrodę tego zawarł umowę zapewniającą Królowi

Marchię Brandeburską, i część Czech. To jedynie skłonić mogło Austryę, szacującą dawne prawa, do oddalenia Króla Saskiego z Kraiów jego."

Po umieszczeniu tego artykułu, Autor pyta się każdego Sasa: czyli serce jego nie oburza się na taką zdradę? Pyta się dawnych Bohatyrów Narodu Niemieckiego w przeszłych wiekach, czyliby wszyscy jednomyślnie nie uznali takiego występu godnym wywołania z Kraiu? Jak nieczyste jest źródło, z którego Autor czerpał, wiedzą lepiej świadome osoby. Jest bowiem niezaprzeczoną prawdą, że Jenerał Langenau nie był posłany do Wiednia dla rozpoczęcia układów, gdyż te przed wyjazdem jego z Pragi już były zawarte; za powrotem jego do Pragi, Król okolicznościami przymuszony, już atamtał był wyjechał, i od Jenerała ani ustnie, ani na piśmie żadnego uwiadomienia o przedmiotcie poselstwa jego do Wiednia nie odebrał, a zatem Król tajemnic, które Jenerałowi w Wiedniu powierzone bydź miały, ani wiedzieć, ani ich Napoleonowi odkryć, i przyrzeczenia nagrody otrzymać nie mógł. Również jest rzeczą pewną, że po powrocie Króla Saskiego do Drezną, względem nabycia Marchii Brandeburskiej i części Czech, żadna między Królem i Napoleonem nie była zawarta umowa. Obwinienie Króla o nadużyte zaufanie i zdradę, których każdy, znający prawy jego charakter, nawet za podobne do prawdy nie poczytaie, jest tylko tkanią nazytościwszj i nacyzarniejszj potwarzy. Pytamy się więc, mówiąc z Autorem wspomnionego artykułu, cietylko każdego Sasa, ale każdego uczciwego człowieka, iakiegokolwiek bądź Narodu, czyli serce jego nie oburza się na zuchwałość hańbiejnie potwarzającą nieszczęśliwego Monarchę, dla wystawienia go w nienawistém świetle w oczach innych Monarchów, i dla uczynienia go pogardy godnym u Ludu jego, którego wdzięczna miłość sprawuje mu w nieszczęściu największą pomociechę? Pytamy się ciotliwych mężów każdego wieku, czyliby wszyscy jednomyślnie nie uznali takiego występu godnym naprzykładniejszj kary?

N o r w e g i a .

Dotychczasowy Władca Norwegii, Królewic Duński Chrystyan Fryderyk, wydał do Narodu Norwęgskiego następującą odezwę:

Norwegia nie!

Podjąwszy się po rozwiązaniu związku Waszego z Danią kierować interesami Norwegii, zyczyliśmy przeszkodzić, aby ani wojna domowa, ani duch stronnictwa nie rozdzierały Waszcy kochanej Ojczyzny. Zyczenie Wasze powołało Nas na tron Norweskii. Szliśmy za wezwaniem Waszém. Postanowiliśmy poświęcić się na wszelką ofiarę dla wyjednania Wam szczęśliwości Waszcy. Mieściliśmy wprawdzie przed oczyma niebezpieczeństwa zagrażające w nierówny walce zwycięstwem Naszcy i Waszcy nadziei; lecz niepodobna Nam było myśleć, aby się najsłabsze Mocarstwa Europy potoczyły dla uciemiężenia szlachetnego i niewinnego Ludu, którego jedynym życzeniem była wolność, a jedynym usiłowaniem niepodległość.

Tymczasem potężni Sprzymierzeńcy Szwecyi przez Posłów swoich oświadczyć Nam kazali, iż połączenie Norwegii ze Szwecyą jest nieodzownie postanowione. Wiadomo Wam, iż gotowi byliśmy poświęcić osobiste korzyści, gdyby zwolane zgromadzenie Stanów uznało, iż to się przychylić może do szczęśliwości Ludu; lecz wiadomo Wam także, iż warunek naówczas podany do zawieszenia broni, był taki, żeśmy go przyjąć nie mogli bez doświadczenia losu oręża, ponieważ był przeciwny zasadom naszym.

Musiemy zatem żałować, że rzetelne Nasze usiłowanie uniknięcia wojny w Norwegii było bezskuteczném. Rozciągłość granic i brzegów morskich Norwegii wymagała konieczne podziału wojska. Szwecya uzbraiała się na różnych punktach, a My nie wiedząc, z której strony uderzy, musieliśmy obrac stanowisko tak dla zasłonięcia wewnętrznych Prowincyi, jako też dla dodania pomocy zagrożonym punktom. Rzeka Glommen zdawała się Nam w téj mierze być najdogodniejsza, wszakże niespodziewane poddanie się twierdzy Fredryksstad przymusiło nas opuścić rzekę Glommen, ponieważ nieprzyjaciel znalazł bezpieczną przepławę, i otwartą drogę do Chrystyanii.

Mając przemagającą się na morzu, byłby mógł nieprzyjaciel przez szybkie wylądowanie otoczyć nasze prawe skrzydło. Posłowie wysłani od Seymu nie byli przyjęci od Ministerium Angielskiego, i powrócili do nas, nic nie skórawszy.

W takich okolicznościach proponowała Szwecya zawieszenie broni. Z dwóch twierdz, o których osadzenie wojskiem Szwedzkim sprzeczano się podczas pierwszych zerwanych

układów, już jedna była w mocy Szwedów. Szczęście wojenne byłoby się przeciw nam obróciło, a dalszy ciąg walki, w takim położeniu, byłby pociągał za sobą spustoszenie Ojczyzny.

Dla odwrócenia téj klęski, i nadania Narodowi sposobności do rozważenia stanu Państwa na wyznaczonym Seymie, powtarzamy, iż chętnie składamy wysoką dostojność, do której Nas zaufanie Wasze powołało. Zawieszenie broni, i umowa pod dniami 14. b. m. zawarta, podpisane, i w skutku onych zwolaliśmy pod dniami dzisiejszym Seym nadzwyczajny, zebrać się mający dnia 7. Października r. b. w Chrystyanii.

Ukochany Ludu Norwegii! Jedyna tylko nagła konieczność (o czém jesteście przekonani) zniewolić Nas mogła do kroku, który z powodu przywiązania Twoiego we dwójnasób jest dla Nas bolesny. Usiłowaniem Naszém było założyć na miłość Twoją; pociechą zaś Naszą jest przekonanie się o Twoim sposobie myślenia, i pewność Twoja była jedynym celem wszelkich Naszych czynów. — Dań w Moss dnia 16. Sierpnia 1814.

Chrystyan Fryderyk.

List pisany z Kopenhagi pod d. 30. Września (umieszczony w piśmie publicznym) zawiera co następuje:

„Wiadomości, któreśmy tu z Norwegii odebrali, są bardzo smutne. Lud, który nie był kontent z różnych Dowodów, wzniecił rozruch w Chrystyanii, w którym kilka osób zamordować miano. Przybyły tu Angielski bryg wojenny przywiózł nam tę wiadomość.“

„Xiążę Chrystyan, według tychże wiadomości, byłby szczerstaby w Ladegaardsoen pod Chrystyanii, i posłał Adjutanta swego z listem do Króla. Adjutant ten przybył dnia 2. b. m. wieczorem do Kopenhagi. Xiążę Chrystyan zamyslał opuścić Norwęgię, skoro złoży Rząd w ręce Deputowanych od Stanów.“

„Mniemano powszechnie w Norwegii, że dla niedostatku żywności i innych potrzeb wojennych przystać musiano na warunki umowy, i że rzecz uważać można za zupełnie skończoną, gdyż o nowym oporze ani myśleć niepodobna. Rada Stanu zawiadująca teraz interesami Rządu.“

„Opasanie brzegów Norweskich ze strony Szwedzkiej i Angielskiej do pewnego czasu będzie zawieszane.“

R o s s y a.

Donieśliśmy już dawniey o chwale naczelnych Władz Państwa Rossyyskiego względem nadania N. Cesarzowi Alexandrowi przydomku Błogosławionego i wystawienia mu pomnika. Kładziemy teraz tę uchwałę tak, jak ją Kurjer Litewski z Gazet Rossyyskich przełożył:

„Najświętszy Rządzący Synod, Rada Państwa i rządzący Senat, dla uwiecznienia nieśmiertelnéy sławy, przez Naród Rossyyski nabytą, oraz, niewrzuconéy stałości umysłu J. Cesar. Mości, który głosem i przykładem swym ożywił wszystkie towarzystwa; a kierowane nie duchem niewolniczéy unizności, lecz uczuciami prawdziwéy, i wszystkich wiernych Oyczyzoy synów serca napełniającéy szczerocią, jednogłośnie postanowiły: 1) Oświadczyć Cesarzowi Imci w imieniu tryumfującéy Rossyi, nayspoddańsze powinszowanie i wdzięczność nayszywą, za wszystkie wielkie trudy, podjęte przez niego dla powiększenia sławy i pomyślności Państwa jego. 2) Przydać do poświęconego imienia jego tytuł Błogosławionego, tém właściwszy skromności i pobożnéy pokorze Cesarza Imci, że wielkie dzieła jego dotykalnie są oznaczone opieką Najwyższoj Opatrzności. 3) Dla podania późnéy potomności terazniejszoy sławy Rossyi, a razem szczeréy wdzięczności dla iego Sprawcy, wybić medal, oraz w stołeczném mieście wznieść pomnik z napisem: Alexandrowi Błogosławionemu, Cesarzowi Wszech Rossyi. Wspaniałemu Państwu Wskrzesicielowi, od wdzięcznéy Rossyi. Dla skutecznienia takowego postanowienia, otworzyć drogę wszystkim bez wyjątku Zgro madzenióm i Stanóm czynienia dobrowolnych z majątku swego ofiar, w miarę gorliwości i możliwości każdego. Dla wyjednania na to wszystko wysokiego Monarszego zezwolenia, wyznani byli Deputowani, Członkowie Rady Państwa: aktualny Radca Tayny, piérszoy klasy, Senator i Kawaler Xiażę Alexander Kurakin; Jener. iazdy i Kawaler Alexander Tormasow, oraz Marszałek Dworu, Senator i Kawaler Hr. Alexander Sołtykow, którym polecono było, złożyć u stóp Jego Ces. Mci nayspokorniejszą, podpisami wszystkich obecnych na tém nadzwyczajném zebra niu umocnioną prosbę, w następującém brzmieniu:

Nayjaśniejszy, Nayspotężniejszy, Wielki Monarcho, Cesarzu, Samowładco Wszech Rossyi!

Oddawszy chwałę, cześć, sławę i podziękowanie Naywyższemu Bogu, który ku podziwieniu wylał na Ciebie łaski swoje, Rossya, przez Ciebie się radująca, sławą Twą nad wszystkie wyniesiona Mocarstwa, przez Ciebie szczęśliwa, udae się dzisiaj do Ciebie, Pomazańcu Boży! i w imieniu Najświętszego Synodu, Rady Państwa i Senatu Twego, razem przed Tobą zginających kolano, przynosi powszechną wszystkich wiernych Poddanych Twoich ofiarę serc, zachwyconych wielkimi dziełami Twemi, w dziełach świata przykładu nie mającemi. Wystuchaj Naysłodszy Panie, głosu kochających dzieci Twoich, i przyym łaskawie z głębi serc ich pochodzącą wdzięczność. Ale, jak godnie wywdzięczemy się Tobie za tę niewzruszoną stałość, z jaką poległeś na miłości i poświęceniu się Poddanych Twoich, a podniosłszy ich przez to samo, nie wahałeś się odrzucić pokoju ze zdradliwym nieprzyjacielem, który nabrał pychy z wtargnięcia w granice nasze? Co damy Tobie, któryś, przez odzyskanie niepodległości Mocarstw nam ościennych, zapewniłeś iéy bezpieczeństwa? Jakież pochwały mogą być dostatecznemi dla Ciebie, któryś się poświęcił za nas nad zuchwałym nieprzyjacielem, nie tylko przez swe zwycięzkie do iego stolicy wejście, ale też zupełném straceniem okropnego tego gnębiiciela Europy, który wstrząsał trony, a pod żelazne swe berła wszystkie Narody i Państwa zagarnąc myślił? Uwielbiając Ciebie, jako Zwycięzcę, błogosławie my razem miłosierdzie Twoje, któreś w obliczu świata pokazał, przez wspaniałe przebaczenie zwyciężonym, i wybawienie ich z pod tyrańskiego iarzma. Któryż z Mocarzy ziemskich podobnym jest Tobie, Wielki! Któryż z nich, dobywszy oręża na obronę Oyczyzoy, przeniósł go od krańców do krańców Europy, nie dla ziednania osobistéy sławy, lecz dla zbawienia cudzych Narodów, iarzem niesytego panowania bezbronnie ciemiężonych i dla powrócenia prawych im Panów! Któryż mądrością swoją, i łagodną, przy nayswiększoy mocy namową, nieprzyjazne Narody w Sprzymierzeńców zamienił potrafił, własne ich przez to budując szczęście! Dzieło Twoje, Panie, równie iak Imię Twoje, wiekować będą! Imię Alexandra W. wspaniałego obrońcy Europy, wskrzesiciela rządów prawych. Świat, rozumiony, wielkości Twoiéy, uprzedzając wyrok bezstronnéy potomności, wszystkie już te dla Ciebie przyszące tytuły. Ty zaś, Najwyższego Wy-

brańcu godny, wszystkie Twe wielkie dzieła saméy tylko najsobrotliwszéy Opatrzności Jego przypisując, nie chcesz pochwał naszych ońiary, i skromną mądrością swoją usta nam zamykasz. Postuszaj Tobie Panie, grzmiącemi pochwałami nie obraziemy skromności Twojej: ale błogosławieństwo powszechne i Twoich i obcych Ludów, oraz dobroć Boża, zawsze Tobie towarzysząca, i we wszystkich przedsięwzięciach Twoich widoczna, niech usprawiedliwią śmiałość poświęconych dla Ciebie dzieci Twoich, w ofiarowaniu Tobie tytuła, iedaogłównie od wszystkich przyznanego, odpowiadającego dobroci serca Twoiego, i naszym ku Tobie czuciom, a bez których osiągnięcia nie ma prawdziwéy wielkości tytuł: **Błogosławiony**. Serdecznie Ciebie błagamy, nie odrzuć tey, Tobie od synów Twoich, czynionéy ofiary. Aby zaś uczucia naszéy wdzięczności, w tey ofierze Tobie okazane, nie zostały martwemi dla potomności, pragniemy je widocznym uwiecznić sposobem, chociaż mało Ciebie godnym, Nieśmiertelny Panie! i dla tego osmielamy się błagać Ciebie, **Błogosławiony!** nie wbroń nam wznieść w stołecznym Twoim mieście dla następnych wieków pomnika, któryby uwieczniał wielkie Twa dzieła. Niechay on nie przysłuży do sławy niekopomnego Imienia Twego; ale niechay my będziemy usprawiedliwieni w obliczu naszych potomków. Niech nie wyrzucą nam kielkolwiek oieczności za wyłane przez Ciebie na nas dobrodziejstwa, i oiech dzieciom dzieci naszych pomnik ten zostanie świadectwem naszéy ku Tobie miłości, i poświęcenia się bez granic."

Jego Cesarzka Mość zaszczytwszy najsławniejszém przyjęciem tę nayspokorniejszą prośbę trzech Zgromadzeń Państwa, raczył na nią odpowiedzieć przez Nayswyższy Ukaz w następnem brzmieniu:

Ukaz Nayswiętszemu rządzącemu Synodowi, Radzie Państwa, i Rządzącemu Senatowi.

„Rozważając przyslaną do Mnie od Nayswiętszego Synodu, Rady Państwa, i Rządzącego Senatu prośbę, o wzniesienie dla Mnie w stołeczném mieście pomnika i przyjęcie tytułu **Błogosławiony**; oie mogłem w głębi duszy Moiej nie uczuć nayswiększego ukontentowania, widząc, z jednéy strony rzeczywistość spełnionej nad Nami Błogosławieństwo Boże, z drugiey zaś uczucia zgromadzeń Państwa Rossyjskiego, ofiarujących dla Mnie imię, imię Mi naysprzyjemniejsze, gdyż wszystkie starania i myśli duszy Moiej do tego

dażą, aby przez gorące modły wzwwać błogosławieństwa Bożego nade Mną i powierzonem Mi ludem, i abym się stał błogosławionym od ukochanych Mnie wiernych Poddańnych Moich i od całego w powszechności rodzaju ludzkiego. To iedno jest szczytem żądai Moich, i Moiego szczęścia! Lecz przy nayswiększém usiłowaniu Moim osiągnięcia tego, nie pozwalałam sobie, iako człowiek, tak myśleć, żem już tego dosiagnął, i że śmiało mogę tytuł ten przyjąć i nosić. Tém bardziej jeszcze sądzę, że to się nie zgadza z prawidłami i sposobem Moiego myślenia, że zawsze i wszędzie, wiernych Moich Poddańnych do uczuć skromności i ducha pokory kierując, sam piérwszy pokaże nie zgadzający się z tém przykład. Dla czego, oświadczając zupełną Moją wdzięczność, wzywam zgromadzenia Państwa, zostawić to wszystko bez wykonania. Niech wznosi się dla mnie pomnik w uczuciach Waszych, iak jest wzniesiony w uczuciach Moich ku Wam! Niech Mię błogosławi w sercu swoim lud Mój, iak ja błogosławie go w Moim! Niech Rossya będzie szczęśliwą, a niech nade Mną i nad nami będzie błogosławieństwo Boże!"

Nayswiętszy Rządzący Synod, Rada Państwa i Rządzący Senat, z uszanowaniem poddając się Nayswyższéy woli Jego Cesarzskiej Mości, postanowili: 1) Niniejszy Ukaz Nayswyższy, iako nowy zakład Wysokiej Monarszéy dla swego ludu łaski, rownie i nayspokorniejszą prośbę, ze wszystkiemi uchwałami nadzwyczajnego Zebrania podać do powszechnéy wiadomości w Państwie. 2) Oryginał Ukazu, razem z opisami nadzwyczajnego zebrania i Moskiewskich Departamentów Senatu z teyże okoliczności, dla potomnéy pamięci, złożyć w osobnéy skrzynce i utrzymywać przy powszechném zebraniu Rządzącego Senatu.

Xięstwo Warszawskie.

W *Gazetach Warszawskich* pod d. 13. i 17. Września czytamy następujące wiadomości z Warszawy:

JW. Marszałek Barkłay de Tolly wyjechał z tey stolicy dnia 15. b. m. na przeciw N. Monarchy swojego, który iedzie na Brzesz-Lawęski, a z tamtąd przez Departamenta Siedlecki, Lubelski i Kraakowski do Wiednia.

Obecni są JW. Senatorowie, Ministrowie, Rady Stanu i inni wyżsi Urzędnicy królowi, tudzież znakomici Obywatele, ze-

brawszy się u JW. Ostrowskiego, szanownego Prezesa Senatu, postanowili wystąpić na granicę Xięstwa Warszawskiego Delegacją, któraby w imieniu Narodu powitała tam N. Cesarza Wszech Rossyi Alexandra, stoczyła Mu najwyższe uszanowanie, i podziękowała za odbierano dobrodziejstwa. Wybrano do téj Delegacji JW. Kickiego, Senatora Kasztelana, Xiędza Wójtowicza byłego Referendarza W. X. Litewskiego, i Antoniego Ostrowskiego, Pośła z Powiatu Brzezińskiego. W imieniu zaś woyska wystąpił szereg Delegacji w tymże celu JO. Xiążę Sułkowski Jen. dywizyi, i JW. Paszkowski Jen. brygady. Wszyscy wspomnieni wyżey delegowani wyiechali już w tych dniach do Terespolu.

Dnia 14. b. m. wyiechali z téj Stolicy do Brzeźcia Litewskiego JW. Nowosiłcow, Vice-Prezes Rady Najwyższej tymczasowey. W dniu tymże i następnych wyiechali zjad do Puław, gdzie także N. Cesarz jest spodziewany, JO. Xiążę Adam Czartoryski (syn), JO. Xiążę Antoni Radziwiłł, który tu przybył z Berlina, JW. Ordynat Zamowski, Senator Woiewoda, JW. Minister Skarbu Matuszewicz, i JW. Linnowski, Radca Stanu.

Rady Departamentowe: Siedlecka, Lubelska, Radomska, i Krakowska, wysłały także Delegowanych, dla przywitania tego W. Monarchy na granicach swych Departamentów.

Dnia 9. Września dał Prefekt Departamentu Warszawskiego wielki obiad dla Jenerałów i Oficerów Polskich, a dnia 10. był wielki obiad u Jenerała dywizyi Dąbrowskiego dla Rossyjskiego Marszałka polnego Hrabiego Barkłaja de Tolli, Jenerałów Rossyjskich i Polskich, Członków Rady najwyższey tymczasowey i innych Władz. Na tym obiedzie spełniano zdrowia N. Cesarza Alexandra, W. Xięcia Konstantyna i inne. Feldmarszałek Barkłaj de Tolli wniósł zdrowie woyska Polskiego.

Dnia 12go Września obchodzono w Warszawie tak najwyższey Jmieniowy N. Cesarza Alexandra. Stokrotne wystrzaly z dział wiastowały tę uroczystość. Marszałek polny Barkłaj de Tolli odbierał od Jenerałów Rossyjskich i Polskich, od Jenerała Gubernatora Hrabiego Łańskoja będącego na czele Rady najwyższey, i pierwszych Władz Xięstwa Warszawskiego życzenia, które dla N. Cesarza wszech Rossyi wynu-

rzano. W Kaplicy Greckiey i w Kościele katedralnym S. Jana było nabożeństwo i *Te Deum*, przy czém działa huczały. Potém nastąpiła wielka parada woyskowa, i wszystkie stojące w Warszawie woyska Rossyjskie wraz z korpusem woyska Polskiego, dowództwa Jen. Hrabiego Krasińskiego, przeciągały przed Marszałkiem polnym Hrabią Barkłajem de Tolli, który w tym dniu kazał wyliczyć każdemu z żołnierzy Polskich po złotym Polskim, a każdemu z żołnierzy Rossyjskich po groszy piętnaście. Około godziny śley po południu był wielki obiad u Marszałka polnego dla pierwszych osób woyskowych i cywilnych, na którym zdrowie N. Cesarza Alexandra przy stokrotnych wystrzałach z dział spełniano. Na teatrze narodowym grano stosowną sztukę. Miasto było rześcicie oświecone, a wspaniały bal u Jenerała Gubernatora Hrabiego Łańskoja zakończył tę uroczystość.

Dnia 12. Września Obywatele Warszawy i Urzędnicy krajowi dali dla Woyskowych Polskich obiad i wieczorną zabawę z koncertem i tańcami, na którym znajdowali się także: Marszałek polny Barkłaj de Tolli, Jenerał - Gubernator Łańskoy, Członki Rady najwyższey, Xiążę Adam Czartoryski (syn) &c. Spelniano toasty Cesarza Alexandra, W. Xięcia Konstantyna, Hrabiego Barkłaja de Tolli &c. Odpowiadając na nie, wniósł Hrabia Barkłaj de Tolli toast: „Szczęścia i wielkości Narodu Polskiego!“ zaś Jenerał Gubernator Hrabia Łańskoy wniósł toast następujący: „Obywateli i Mieszkańców Miasta Warszawy! Oby ona do dawnéy swéy powróciła świetności!“

Żołnierze woyska Polskiego byli przez dni kilka hojnie od Obywateli uczczeni.

Jenerał brygady i Ordonator jeneralny woyska Polskiego Wasilewski, wydał d. 4. Września Obwieszczenie, w którém dla utrzymania porządku i rachuby w wydawaniu żywności i furazu dla woyska Polskiego, stosownie do rozkazu Jenerała dywizyi Dąbrowskiego pod d. 29. Sierpnia wydanego, aż do dalszey decyzyi naczelnego Wodza woyska Polskiego, W. Xięcia Konstantyna, wyznaczył Kommissarzy wojennych i Adjunktów do wszystkich Departamentów Xięstwa Warszawskiego.

Inspektor popisów woyska Polskiego Pułkownik Kąsinawski, wydał także d. 16. Września Obwieszczenie, w którém aż do

da'szego postanowienia W. Xięcia Konstantyna wyznaczyl do kazdego Departamentu Xięstwa Warszawskiego Inspektorów, Podinspektorów i Adjunktów popisów woyska.

Tenże Pułkownik wezwał d. 16. Września przez Gazety Warszawskie wyższych i niższych Officerów, składających gwardyę honorową woyska Polskiego, aby się w celu pobierania żołdu z kass właściwych, do Podinspektorów tego Departamentu, w którym zostają, zgłaszali:

Korpus Polski dowództwa Jenerała dywizyi Hrabiego Krasieńskiego, wynoszący 6500 głów iazdy i piechoty, po blisko tygodniowym w Warszawie wypoczynku, i po odebraniu półmiesięcznego żołdu, wyruszył z tamtąd na przeznaczone dla siebie leże. Gwardya konna stać będzie w Kutnie, i okolicy; piechota w Łowiczu i Skierniewicach; 1 i 2gi pułki iazdy w Kole i Koninie; pułk Krakusów w Orłowie; 7my pułk iazdy w Kłodawie; artylerya piesza i konna w Łęczycy. Zawiązki innych pułków i Officerowie gwardyę honorową składający, udają się na mieysca oznaczone dawniejszą dylokcacyą. Jenerał dywizyi Hrabia Krasieński ze Sztabem razem została w Warszawie.

Obie Gazety Warszawskie zawieraia następujący rozkaz dzienny dnia 10. Września wydany:

Jego Cesarzowicowska Mość Wielki Xiążę Konstantyn, dowodzący naczelnie woyskiem Polskiem, na uczynione mu doniesienie o zdarzeniu zasłtém (w Pruskiem) w mieście Kotbus, rozkazać raczył, aby rozkazem dziennym ogłoszone zostało, tak Nayiaśniejszego Imperatora, iak i Jego w szczególności łaskawe zatwierdzenie względem postąpienia w tej mierze JW. Jenerała Krasieńskiego, a razem i korpusu Polskiego. Z radością zapewne woysko Polskie odczyta własne wyrazy W. Xiążęcia, których w tym względzie użyć raczył do JW. Jenerała Krasieńskiego:

Jenerale! Jego Cesarzowska Mość, Pan nasz łaskawy, czule dotknięty został przykrém zdarzeniem, którego doznałeś w Kotbus. Poleca mi tak temu, iakiego towarzyszącemu broni oświadczyć swe wysokie ukontentowanie z postąpienia razem chlubnego i rostopnego, którego użyłeś w rzeczonym wypadku, krwią i niebezpieczeństwem życia utrzymując te związki i przyiaźń, do których

przerywania Cesarz przyczyniać się nie chce. Tym sposobem Jenerale rozumiałeś jego wysokie chęci. Nayiaśniejszy Pan tēm mocniej był uradowany poznając, iż Polacy w tak ważney okoliczności umieli odpowiedzieć do brodzieystwóm jego, i zaufaniu w nich położonemu. Uznaję się za szczęśliwego, iż jestem tłumaczem łaskawych uczuć Nayiaśniejszego Cesarza. W szczególności z moiey strony upewniam Jenerała, iż rostopność jego w rzeczonym zdarzeniu nie mała się przyczynia do tego szacónku, który już dawniey dla niego powziętem.

(Podpisano) Konstantyn.

Oto jest (przyrzeczony w przeszłym Nrze Gazety naszej) opis pogrzebu Xięcia Józefa Poniatowskiego, wyięty z Gazet Warszawskich:

Programma dnia 6. b. m. przez Rząd ogłoszone, przygotowało mieszkańców tej stolicy do żałobnego obchodu worowadzenia do Warszawy dnia 9. śmertelnych zwłok ś. p. JW. Xięcia Józefa Poniatowskiego, Marszałka Francuzkiego, Wodza naczelnego woysk Polskich &c. i do obchodu pogrzebowego w dniu 10. w kościele S. Krzyża. Niepodobna opisać żałosci powszechney na widok tak smutny. Jedna tylko myśl koło mogła nieco cierpienia ściśnionego zalem serca, myśl o sprawiedliwosci Wielkiego i Potężnego Monarchy, który cenąc prawdziwą zasługę i cnotę, winną im cześć w martwych popiołach oddać zalecił. Wola Monarchy dopełniona świętobliwie została; ubiegały się w tēm wszystkie Władze Rossyyskie i Polskie, a Publiczność tuteysza nie zapomnia nigdy, z iak uprzejmą gorliwością JW. Feldmarszałek Hrabia Barclay de Tolly Wódz i Bohater Rossyyski, oddał osobiscie wraz z obecnymi tu Jenerałami Rossyyskimi i woyskiem, poległemu Wodzowi i Bohaterowi Polskiemu należne po chwalebnym zgonie honory.

Dnia 9. od 6tej ranney wystrzały zwiastowały zbliżenie się od Woli drogich zwłok ukochanego Ziomka, Wodza i Ministra. Nim doszły do rogatek, zastanowiono się w mieyscu, gdzie stali Starozakonni z baldakinem krepą pokrytym, i z muzyką żałobną toczą wydalającą. Oddał hołd zwłokóm Sekretarz Starszych Szachna Neuding. — Po moście jego odmówili Stasi modlitwę za duszę

ś. p. Xięcia, i wśród odgłosu muzyki Staro- zakonnych ruszyła żałobna parada. Gdy stanęła przy rogatkach Wolskich, przywitał zwłoki W. Prezydent Muncypalności na czele Rady Muncypalney, Konfraternii kupieckiej i Sztabu gwardyi narodowej mową, i tak się w ciągu oneyże rozczulił, że tkanie nie dozwoliło mu ięj dokończyć, a zastąpił go obecny Kapelan wojskowy JX. Maiewski zakonu Bernardyńskiego, za gorliwe zasługi w wojsku Krzyżem wojskowym Polskim ozdobiony. Miał tamże stosowną przemowę Kaznodzieja Wyznania Augszpurskiego.

Postępowała parada w porządku przepisany i przez oznaczone ulice, pomiędzy cechami z chorągwiami i Instytutami szpitalnemi; a gdy przybyła do ulicy Orley, zaszawszy tam Duchowieństwo świeckie i zakonne, i JW. Biskupa Zambrzyckiego na jego czele, zatrzymała się nieco. W tym miejscu W. JX. Szaniawski Kanonik Warszawski czuła miał przemowę, po której daley ruszono. Wszystkie ulice, któredy żałobna parada ciągnęła, napełnione były ludem czującym całą wielkość poniesioney straty. Głębokie wszędzie panowało milczenie, przerywane iedynie pobożnemi pieśniami Duchowieństwa, smutnemi tonami chrapliwych trąb i innych muzycznych narzędzi, tudzież odgłosem dzwonów. Widzieć można było tak pomiędzy idącym ludem, iako też stojącemi po gankach i oknach osobami aż do łez rozrzewnienie. — Gdy karawan, (poprowadzony przez JW. Jenerała dywizyi Sokolnickiego, któremu, tak wiadomo, sprowadzenie do tej stolicy tego drogiego składu było powierzone, a otoczony wszystkimi Jenerałami Polskimi, za którym nieszo postępowali JW. Jenerał - Gubernator ze wszystkimi Członkami Rady Naywyższej, Familii, z grona zaś ięj JO. Xiążę Adam Czartoryski, syn, i JW. Ordynat Zamojski Senator Wojewoda, tudzież przytomni tu Ministrowie i Radcy Stanu, a za temi iechał koono JW. Feldmarszałek z wszystkimi obecnymi w stolicy Jenerałami Rossyjskimi, i sztabem iego), — stanął u posagu Zygmunta, i powtórnie się zatrzymał, miał przy niezmiernem zgromadzeniu ludu W. Jan Kanty Rościszewski, Zastępca chorego Prefekta, mowę, po której zebrani w iem miejscu Wojskowi Polscy za danym im przykładem przez JW. Jenerała dywizyi Hrab. Krasińskiego, który wsiadł z konia, i po wyprężeniu koni z karawanu, wziął się do iego ciągnięcia, pośpie-

szyli do iego, i uprosiwszy Wodza swego, aby im tego zaszczytu dozwolił, ciągnęli karawan aż do Kościoła S. Krzyża, a Jenerał wsiadł znouu na konia. Przed kościołem tak wielki był nacisk, iż wnieśnienie do kościoła trumny przez Wojskowych nieco spóźnionem zostało. Po złożeniu Ciąta na katafalku, odśpiewanno zwykłe modlitwy. Po tych, JW. Jenerał Sokolnicki dopełniając danego mu zlecenia, oddał zwłoki Reprezentantowi Familii JW. Radcy Stanu Linowskiemu, przy czém miał mowę, na którą JW. Radea Linowski odpowiedział. Potém wyrzwał z dział Rossyjskich i Polskich donióśł o ukończeniu obrządku dnia tego, a straż wojsowa obu Narodów stanęła przy katafalku, którego oto opis: — Miał ón kształt równobocznego kwadratu w wybornym guście, i było 10 łokci wysoki. Składał się z czterech pedestałów (podstaw), których gzymsonowanie podierały z każdej strony dwie kolumny starożytnego Greckiego doryku, w sposobie, iż środek wyobrażał grób, w którym z urny wybuchał ogień nieśmiertelności, strzeżony od Kadetów szkoły artyleryczney i inżynierskiej; cztery zaś narożne podstawy tego mauzoleum przyozdobiono kosztownemi zbrojami, danemi przez JW. Jenerała Hr. Krasińskiego. Na podestatach stały cztery ostrośtopy, pięć łokci wysokie, a karabinków i bagnatów ułożone; na wierzchu ich były bomby gorejące. Broń okryta była czarną krepą, a bagnety służyły za lichtarze do świec gorejących. Do środka wchodziło się po stopniach, na których był postument, a na tym złożono zwłoki ś. p. Xięcia pokryte płaszczem purpurowym. Po nad gzymsem w środku postawiono wizerunek Bohatyrza w napisem; Bóg mi powierzył honor Polaków, iemu samemu go oddam! Wizerunek wspierał się na dwóch chorągwiach w Krzyż położonych. Jedna z nich ofiarowana była ś. p. Xięciu od wdzięcznego miasta Krakowa w roku 1809ym a druga należała do ś. p. Króla Stanisława Augusta, która stała zwykłe przy tronie. U góry był krucyfiks, na nim pałasz, baława, czapka nieboszczyka, i siedm zawieszonych orderów, któremi tego Bohatyrza różni Monarchowie udarowali. Stosownie w kamień malowania, i piękne na pedestatach trofea z tarcz, hełmów, chorągwi i rozmaitego gatunku broni, przy rżnięciem całego kościoła oświeceniem dodawały obchodowi blasku i świetności. Przydamy jeszcze, że na wezgłowie, przy trumnie złożo-

ne były herb familii i mitra Xiążęca. Do wniesienia zaś Ciała zrobiono po lewey stronie katafalku most, który w kilku minutach rozebrano, przy czem szczególniejszey zrzeczności dano dowód. Katafalk ten wymyślił i postawił JP. Szpilowski Budowniczy Departamentowy, a przybraniem go w trofea zatrudnił się JP. Vogel, Professor w szkole artyleryczney i w Liceum towarzyszącym.

Dnia 10. odprawiono się żałobne nabożeństwo po zebraniu się do Kościoła Familii, Władz wszystkich cywilnych i wojskowych, JW. Feldmarszałka, JW. Jenerała Gubernatora, &c. &c. Po odprawionych wigiliach, miał wielką Mszę JW. Biskup Zambrzycki, a popiérwszy ewangelii wstąpił na ambonę JW. JX. Woronicz Radca Stanu, Dziekan katedralny Warszawski, &c. i miał kazanie, w którym słuchaczów do tego poruszył. (Kazanie to wyszło z druku i przeda się w Warszawie po 2 ZP. na wsparcie wdów Wojskowych Polskich).

Po Mszy, nastąpiło Castrum Doloris, i odśpiewano kolejno pięć konduktów przy każdym z Biskupów, a ci byli: Celebrysi Biskup Zambrzycki Wiceadministrator dyccezyi Warszawskiej, Gołaszewski Biskup Wigierski, Ciechanowski Biskup Grecko-Chełmski, Malinowski Biskup Cyński, i Koźmian Infułat Zamoyski. W czasie tego wielkiego nabożeństwa, które z kazaniem trwało od 11tej do 4tej blisko po południu, stało na katafalku przy trumnie sześciu Officerów Polskich, trzech trzymających straż, a trzech z orłami w ręku.

Gdy się nabożeństwo skończyło, wyżsi Officerowie, a między nimi Pułkownicy Dziekoński, Kozietulski, Tomicki, Dwernicki, Chodkiewicz, Giełgud, Oborski zdięli i zaniesli na wieczny spoczynek do Kościoła dolnego trumnę, za którą zeszli także JO. Xiążę Adam Czartoryski, i JW. Ordynat Zamoyski. Wtenczas odezwali się znowu działa Rossyjskie i Polskie, a piechota obu Narodów trzykroć dała ognia.

Tak się ukończył ten pogrzebowy obrządek odbyty za Bohatyrą, którego cnoty i przymioty w nieśmiertelney zachowają go pamięci, i służyć będą Współrodakóm na wiekopomny wzór do naśladowania.

Dnia 12. Września przywieziono do Warszawy zwłoki Xięcia Dominika Radziwiłła, Majora w gwardyi, sprowadzone z Francyi, przy asystencyi pułku teyże gwardyi, i złożono w Kościele XX. Kapu-

cynów; późnicy będą one złożone w grobie familijnym w Nieświeżu.

Rozmaite Wiadomości.

Gazeta powszechna umieściła następujący artykuł:

Jeden Dzieńnik, wychodzący nad brzegami Menu, czyni następujące uwagi: „Kongres w Wiedniu zaczyna się powoli tworzyć. Będzie on świetniejszym i znakomitszym, aniżeli ojtem dotychczasne wiadomości donoszą. Ziedzie tam wiele Osób wielkich, a prócz Monarchów Austryackiego, Rossyjskiego i Pruskiego, oczekują w Wiedniu Królów Bawarskiego, Wirtemberskiego, Sardyńskiego, i nie bez przyczyny więcéj ioszcze tam spodziewają się Xiążąt. (Według doniesień Gazety Hamburskiej, iedzie także Król Duński i Królewic Następca Szwedzki na Kongres do Wiednia.) Niektórzy Posłowie już tam przyjeżdżali, a inni są w drodze, między którymi są teraz najznakomitszymi Lord Castlereagh i Kardynał Gonsalvi wysłany od Stolicy Apostolskiej (Oba przyjechali już do Wiednia). Nie idzie tu iedynie o urządzenie Niemiec, o Konstytucyę i granice onychże. Idzie tu o daleko więkzsze rzeczy, i co dzień wyrażnię się okazuje, że zmierza się do równowagi Europy, do wzajemnego odwzajemienia ku sobie Kraów i związków pomiędzy niemi stosunków, ściągających się do wielkiego powszechnego systemu, do spokoyności i pomyślności Ludów Europejskich. Będzie przedmiotem Kongressu nie iedno, co dawniey odmówioném było, i cośmy poprzedniczo w oczach naszych spełnioném widzieli; lecz będzie nim takóž nie iedno, co albo ieszcze nie doyrzało, lub utworzoném ieszcze nie jest, alboliteż wyniknie dopiéro jako nowe z nowych oznaczeń, a jako zarzut, skarga, lub nowy nadspodziany twór, na iaw wyjdzie. Bez tych przyczyn, trudno, aby się zgromadzali pierwsi Monarchowie Związku z iednymi innymi w iednym miejscu na obrady; a to dzieło, iakkolwiek bądź jest wielkie i uroczyte, mogłoby równie tak dobrze, iak biegdys traktat pokoju Westfalskiego i tyle inoych ważnych traktatów, przez samych tylko Posłów bydź ułożoném i ukończoném. Słusznie więc spogląda świat z natężeniem na polityczne wypadki owego Zgromadzenia, w którym mądrość i sprawiedliwość trzymają wagę, i którego wielkim celem ma bydź osiągnięcie dobra Państwa i Narodów.”